



## ת"ד 7644/01/18 - מדינת ישראל נגד יעקב צגאי

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

ת"ד 7644-01-18 מדינת ישראל נ' צגאי

|        |                                  |
|--------|----------------------------------|
| בפני   | כב' סגן הנשיאה, השופט אלון אופיר |
| מאשימה | מדינת ישראל                      |
| נגד    | ע"י פרקליטות מחוז הדרום          |
| נאשמים | יעקב צגאי                        |
|        | ע"י ב"כ עו"ד עופר פיטוסי         |

### גזר - דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדותיו של כתב אישום מתוקן לפיו ביצע עבירות של נהיגת רכב בהיותו שיכור, עבירה בניגוד לסעיף 62(3) בפקודת התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "בפקודה"); ונהיגה ברשלנות בניגוד לסעיף 62(2) בפקודה.

מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי במועד ביצוע העבירה, הנאשם נהג ניידת משטרית בהיותו שיכור, כשבדגימת הנשיפה שנלקחה ממנו נמצא ריכוז של 828 מק"ג אלכוהול בליטר אחד של אוויר נשוף. הנאשם נהג רכב ברשלנות שכן עת נהג רכב בהיותו שיכור נע הרכב בו נהג בעקלתון בנתיב נסיעתו.

### תמצית טיעוני המדינה לעונש:

לטענת המדינה, מתחם העונש ההולם בנסיבות ביצוע העבירות בתיק זה, הינו 3-6 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות, בצירוף מאסר על-תנאי, פסילה שנעה בין 3-5 שנים, פסילה על תנאי וקנס.

לטענת המדינה, הערכים המוגנים בהקשר לעבירה זו הנם הגנה על שלום הציבור וביטחונו.

המאשימה הפנתה לאסופת פסיקה בה נקבע כי נהיגה בשכרות היא אחת מעבירות התעבורה החמורות, הגורמות לתאונות דרכים חמורות ואף קטלניות (רע"פ 2508/11 סמולנסקי נגד מ"י; רע"פ 3638/12 ווקנין נגד מדינת ישראל; ת"ד 2351/06 מדינת ישראל נגד חן גבי).

לטענת המאשימה, על בית המשפט להחמיר בענישה, בעבירות של נהיגה בשכרות ובכך לסייע למיגור התופעה.



המאשימה הפנתה לאסופת פסיקה המציינת את הענישה הנוהגת בנסיבות דומות לתיק זה ככל שהדבר קשור לרף האלכוהול שנמדד: ברע"פ 8289/17 **גפן נגד מ"י** - נאשם נהג בשכרות כאשר בדמו נמצאו 765 מק"ג אלכוהול, נהיגה ללא רשיון נהיגה ופוליסת ביטוח בתוקף. נגזרו עליו 3 חודשי מאסר בפועל, 30 חודשי פסילה, 7 חודשי מאסר על תנאי, 6 חודשי פסילה על תנאי וקנס בסך 1,500 ₪;

ברע"פ 5184/15 **קניימר נגד מ"י** - נאשם נהג בשכרות כאשר בדמו נמצאו 740 מק"ג אלכוהול, הוטלו עליו 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, 10 חודשי מאסר על תנאי, 30 חודשי פסילה, 6 חודשי פסילה על תנאי, קנס בסך 5000 ₪ והתחייבות;

בעפ"ת 28979-09-13 **בן דוד נגד מ"י** - נהיגה בשכרות מכח סירוב, נהיגה ללא חגורת בטיחות, הוטלו עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, פסילת רשיון למשך 36 חודשים, קנס ועונש מותנים.

בעפ"ת 25588-05-13 **דובקוב נגד מדינת ישראל** - נקבע מתחם ענישה לעבירות שכרות שנע בין 24-36 חודשי פסילה, מתחם עונש המאסר נע בין עונש של מאסר על תנאי לבין עונשי מאסר חמורים של שנה ויותר.

לשיטת המאשימה, תפקידו של הנאשם (שוטר במשטרת ישראל ביום ביצוע העבירה) ונהיגתו בניידת משטרה בעת ביצוע העבירות, מצדיקים עונש בחלקו הגבוה של המתחם ואף יותר. למרות שמדובר בנאשם שהוא אדם מן היישוב, ללא עבר פלילי, אשר נטל אחריות על מעשיו ושיתף פעולה עם רשויות החוק, יש להחמיר בעונשו על מנת להרתיע את הנאשם ולהגן על הציבור מפניו.

ביחס לתסקיר שירות המבחן- המאשימה סבורה כי המלצת השירות, אינה משקפת את חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם והתסקיר עצמו מתרכז כולו באנטרסים של הנאשם.

המאשימה מבקשת שלא לאמץ את המלצתו השיקומית של שירות המבחן.

### **תמצית טיעוני ההגנה לעונש:**

ב"כ הנאשם הציג טעמים בגינם יש הצדקה לשיטתו להקל בענישת הנאשם ולגזור עליו עונש בעל אופי שיקומי:

הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה ולא ניהל הוכחות.

מצבו הנפשי הנוכחי כתוצאה ישירה מההליך המשפטי המתנהל כנגדו קשה.

מדובר בנאשם אשר שרת את המדינה כשוטר סויר במשטרת ישראל החל משנת 1992 ולזכותו הערכות תקופתיות חיוביות (הוגשו מסמכים תומכים שאינם מסמכי מקור)



עוד הוסיף ב"כ הנאשם כי מדובר בשוטר מצטיין ואחראי. במשך כל שנות עבודתו במשטרה פעל ללא רבב וללא הפרות משמעת עד לאירוע נשוא תיק זה, **בעטיו פוטר מעבודתו**, לא קיבל את פיצוייו עד לסיום הליך זה וכן ניתנה לו פנסיה נמוכה **ביחס ל-28 שנות עבודתו**. מעבר לאמור, חבריו לעבודה ניתקו עימו קשר והמערכת נהגה עימו כמי שביצע עבירה שיש עימה קלון.

לשיטת ב"כ הנאשם, יש להטיל על הנאשם ענישה שיקומית. לנאשם נגרמו קשיים כלכליים עקב פיטורו והוא ומשפחתו שוהים כתוצאה מכך בדירת עמידר.

בנוגע לשתיית האלכוהול - הנאשם עובר טיפול ממשי ונמצא במסגרת קבוצה של נגמלים משתיית אלכוהול מטעם שירות המבחן.

לגבי מסוכנותו כפי שהיא באה לידי ביטוי בגליון הרשעותיו - מדובר בנאשם **שנוהג משנת 1992 ואין לו עבר תעבורתי** למעט עבירת מהירות.

לאור טיעונים אלה, מבקש ב"כ הנאשם כי בית המשפט יאמץ את המלצת שירות המבחן ויסתפק בעונש עם רכיב מרכזי של של"צ, מאסר מותנה, פסילה בפועל, פסילה על תנאי וקנס.

הנאשם עצמו הביע חרטה על מעשיו והסביר בקצרה את השבר בחייו כתוצאה מאבדן מקום עבודתו לאחר האירוע נשוא כתב האישום.

### **תסקיר שירות המבחן מיום 21.02.19 (תמציתו בקיזוז חלקים אשר עלולים לפגוע בצנעת הפרט):**

הנאשם בן 49, נשוי ואב ל-3 ילדים בגילאים 12,19,23. מתגורר עם אשתו וילדיו בבאר שבע ואינו עובד כיום. טרם ביצוע העבירות עבד כ-28 שנים במשטרת ישראל כשוטר סיוור.

הנאשם גדל אצל סבתו לאחר פטירת הוריו בגיל צעיר.

לאחר סיום לימודיו התגייס לצה"ל, **שירת כלוחם מג"ב כ-3 שנים**, לאחר סיום שירותו הצבאי עבד כשנה כמאבטח ולאחר מכן התקבל למשטרת ישראל, שם עבד 28 שנים עד שפוטר מעבודתו בעקבות ביצוע העבירות בתיק זה. לדבריו, לא מצליח למצוא עבודה מאז שפוטר מעבודתו במשטרה.

באשר לדפוס שתיית האלכוהול - מתאר השירות את מצבו הנוכחי של הנאשם בקשר עם צריכת אלכוהול. כיום הוא משולב בהליך טיפולי, כאשר ההליך הטיפולי הביא לשינוי בהתנהלותו, מהתנהלות פסיבית שאפיינה אותו בהתחלה, כיום הוא בעל שאיפות ותוכניות לעתיד.

בהתייחס לעבירות המיוחסות לנאשם - מודה בביצוען, לדבריו ביום ביצוע העבירות חשב שאין לו משמרת בעבודה ושתה עם חברים אלכוהול. חברו התקשר והזכיר לו שהוא מחליף אותו במשמרת, ומאחר שלא רצה לאכזב את חברו וחשב



שהמשמרת הינה שמירה על מתקן סגור, הלך לעבודה למרות שהיה מודע להיותו תחת השפעת אלכוהול.

### **הנאשם מתאר אכזבה גדולה מעצמו, כעס וחרטה על ביצוע העבירות.**

הערכת סיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום - הנאשם ללא עבר פלילי, לאורך חייו ניהל אורח חיים נורמטיבי למרות סיפור חייו המורכב, גילה אחריות לתפקידים שונים שנטל על עצמו והסתגל בצורה טובה למסגרות. פיטוריו מהעבודה גרמו לו למשבר אישי ולתחושת כישלון.

שירות המבחן התרשם כי ההליך המשפטי המתנהל נגד הנאשם מהווה עבורו גורם משמעותי, מרתיע ומציב גבולות להישנות התנהגות פורצת חוק בעתיד. כמו כן, קיימת לו מוטיבציה להמשך ההליך הטיפולי והוא משתף פעולה עם גורמי הטיפול ובכך יש סיכוי ממשי לשיקום.

המלצת שירות המבחן ותוכנית טיפול - שירות המבחן התרשם כי ההליך הטיפולי יצמצם את הסיכון להתנהגות עוברת חוק. ולכן ממליצים על הטלת צו מבחן לשנה בו ימשיך השתתפותו בטיפול ביחידה לנפגעי אלכוהול והימורים בבאר שבע. בנוסף ממליצים על הטלת עונש במסגרת צו השל"צ בהיקף של 120 שעות. במידה ובית המשפט יקבל את ההמלצה, תשלח תוכנית של"צ חודש מיום הדין.

### **דין וגזירת הדין:**

הנאשם ביצע עבירות חמורות שיש בהן פוטנציאל לפגיעה בשלום הציבור ובטחונו.

החובה לשמור על חיי אדם ולא לסכן חיי אחרים היא ערך חברתי בו פגע הנאשם.

נהיגה ברכב היא פעולה המחייבת תשומת לב מירבית, ריכוז, מיומנות ויכולת תגובה מהירה.

מי שמצוי בערפול חושים עקב צריכת אלכוהול או סמים, מכניס עצמו מראש למצב בו נפגעת יכולתו לנהוג בבטיחות ובכך מסכן חיי אדם.

ברע"פ 2508/11 **רומן סמולנסקי נגד מדינת ישראל**, נקבע כי הערך המוגן, בראש ובראשונה הוא ערך שמירת חיי אדם. נהיגה בשכרות מבטאת כניסה למצב של "פזיזות" וטומנת בחובה סיכון ממשי ומידי לנאשם עצמו ולציבור הרחב.

### **מתחם הענישה:**



בית המשפט המחוזי בבאר-שבע קבע בעפ"ת 25588-05-13 דניס דובקוב נגד מדינת ישראל את מתחם העונש ביחס לנהיגה במצב של שכרות:

**"מתחם העונש ההולם לעבירות שכרות מתחיל מטבעה דברים ברף של 24 חודשי פסילה, נוכח היותה העונש המינימום על פיהפקודה. המתחם נעבין 24-36 חודשים לעבירת שכרות בודדת כאשר היסוד העיקרי בקביעתה מתחם, הוא כמותה האלכוהול. גם עונש של מאסר, אינו חריגה מהמתחם. מתחם עונש מאסר בגין עבירה של נהיגה בשכרות נעבין עונש של מאסר עלתנאי, ולעיתים אף ללא מאסר מותנה, לבין עונשי מאסר חמורים של שנה ויותר."**

בנסיבות הפרשה שבפני, מתוארת נהיגתו של הנאשם, בצורת עקלתון בתוך נתיב נסיעתו.

בהעדר חריגה מנתיב הנסיעה (אין סיטואציה של מהירות חריגה או עקיפה מסוכנת) אין המדובר ברף רשלנות גבוה הנובע מדרך הנהיגה עצמה.

אולם, חומרת האירוע מבחינת נסיבותיו, נובעת מרף האלכוהול אשר נמדד (828 מ"ג אלכוהול בליטר אחד של אוויר נשוף), שהיא רמה גבוהה החורגת באופן ניכר מרף האלכוהול המותר העומד על 240 מ"ג כאשר רף האכיפה מתחיל ב-290 מ"ג.

בנסיבות האירוע המתואר לעיל ולאחר שבחנתי עמדתי אל מול הפסיקה שהוצגה לעיל, נחה דעתי כי מתחם הענישה הרלוונטי לפרשה זו יחל ברכיב של מאסר מותנה ויגיע עד ל-3 חודשי מאסר ואילו רף הפסילה בפועל של רישיון הנהיגה יחל בשנתיים ויגיע עד ל-4 שנות פסילה בפועל.

**השאלה המרכזית העומדת להכרעה בפני היא - האם מתקיימים שיקולים המצדיקים חריגה לקולא ממתחם הענישה? ובתתי שאלות - האם לנאשם לאור נסיבותיו והעדר עברו הפלילי והתעבורתי, יש פוטנציאל שיקומי ממשי? האם קבלת המלצת שירות המבחן לענישה בעלת אופי שיקומי אכן תמנע היישנות העבירות? האם הענישה השיקומית עדיפה במקרה זה ומשרתת את האינטרס הציבורי?**

ראשית - לפי סעיף 40 לחוק העונשין - בית המשפט נדרש למצוא כי הנאשם "השתקם" או כי יש סיכוי של ממש שישתקם".

שנית - ביהמ"ש העליון קבע ברע"פ 7681/13 דקה נגד מדינת ישראל, פורסם בנבו, כי גם אם נמצא פוטנציאל שיקומי ממשי או כי הנאשם כבר שוקם, הרי שביהמ"ש אינו חייב לסטות ממתחם הענישה ההולמת אלא רק רשאי לעשות כן ובידו מלוא שיקול הדעת אם לחרוג לקולא מהמתחם שנקבע.

בהתייחס לנסיבות שיש בכוחן להצדיק סטייה לקולא מהמתחם, נקבע בין היתר כי עבר נקי, תסקיר שירות מבחן המגלה פוטנציאל שיקומי של ממש תוך קביעה כי הסיכוי להיישנות עבירות נוספות בעתיד הוא נמוך, התנהגות המעידה על רצון כן להשתקם, עשויים להצדיק סטייה לקולא ממתחם הענישה - מפנה לע"פ 1903/13 עיאשה נגד מדינת ישראל, פורסם בנבו.



## מן הכלל אל הפרט - האם הנאשם בתיק זה, עומד בתנאים המצדיקים סטייה ממתחם הענישה לצורך הליך שיקומי?

שמעתי בקשב רב את טיעוני ב"כ הנאשם עת תיאר בהרחבה את קורות חייו של הנאשם ועת שאירע לו כתוצאה מהתרחשות האירוע נשוא תיק זה החל באיבוד מקום עבודתו, הקשיים הכלכליים אליהם נקלע, אי מציאת מקום עבודה חדש ו"הבריחה" לאלכוהול כתוצאה מתחושת חוסר האונים והכישלון.

התרשמתי עמוקות מתסקיר שירות המבחן לפיו מדובר בנאשם נורמטיבי אשר היה במסגרות של לימודים, צבא ושירות במשטרת ישראל במשך 28 שנים, נאשם שתיפקד במסגרות אלה בצורה חיובית ותפקודו בא מתוך נאמנות ומסירות רבה. אין לנאשם כל עבר פלילי ועברו התעבורתי נקי למעט הרשעת מהירות אחת.

אין חולק כי מקרה זה מהווה עבור הנאשם מעידה חד פעמית - עליה שילם מחיר יקר באיבוד מקור פרנסתו, מחיר שמשלם עד היום לאור העובדה שעדיין לא מצא עבודה, טרם קיבל את פיצויי ממשטרת ישראל ואף הפנסיה התקציבית שלו נפגעה כתוצאה ממקרה זה.

אמנם לנאשם יש היסטוריה של שימוש באלכוהול, אולם שוכנעתי כי המסגרת הטיפולית בה נמצא כיום לטיפול בהתמכרויות של אלכוהול והימורים, מטיבה עימו וקיים אופק שיקומי ממשי עבורו וסיכוי רב כי ימשיך בדרך החיובית שהחל וישתקם באופן ממשי.

כפי שניתן ללמוד מתסקיר שירות המבחן - הנאשם מודע להשלכות מעשיו ומביע חרטה עמוקה על עליהם ואין כל ספק כי ההליך המשפטי מהווה עבורו גורם מרתיע המקטין את הסיכוי שלו לביצוע עבירות חוזרות דומות בעתיד.

שוכנעתי כי הטלת מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, לא תועיל לנאשם ולא תועיל לחברה בפרשה זו. נכון יותר לאמץ את עמדתו של שירות המבחן כפי שבאה לידי ביטוי בתסקיר אותו הגיש שירות המבחן ולהטיל עליו שעות לתועלת הציבור. כמו כן, סבור אני כי הטלת מאסר לריצוי בעבודות שירות תפגע בנאשם על ידי פגיעה ביכולתו למצוא מקום עבודה ובכך יפגע הליך השיקום אותו החל זה מכבר וזאת בניגוד לענישה בדמות שעות לתועלת הציבור.

תוכנית שיקום הכוללת רכיב של "של"ץ תלויה לחלוטין בהתנהגות הנאשם במהלך שנת המבחן, שכן אי ביצוע השל"ץ כנדרש יוביל להפקעתו ולגזירת ענישה חליפית תחתיו.

ככל שכוונות השיקום של הנאשם אמיתיות, הוא יוכל להראות זאת במהלך השנה הקרובה עליה ייפקח שירות המבחן.

באשר לרכיב הפסילה - סבור אני כי יש מקום להטיל פסילה בת שנים ולו מהטעם שיש לאזן בין רכיבי הענישה שייגזרו להלן. החלטתי להקל עם הנאשם ברכיב המאסר ולא להטיל עליו כל סוג של מאסר אם לריצוי בפועל ואם לריצוי בדרך של עבודות שירות, מחייבת איזון בדרך של פסילה לתקופה מוחשית. הרחקת הנאשם מהכבישים לתקופה ארוכה נחוצה



גם לצורך השלמת תהליך הגמילה מאלכוהול, שכן לא מן הנמנע כי בתקופה מסוג זה יש עליות ומורדות, ונכון בעיני כי טרם ישוב הנאשם לאחוז בהגה יושלם באופן מלא תהליך שיקומו וגמילתו מאלכוהול. אני סבור כי תקופת פסילה כוללת בת 40 חודשים תשקף את משך הפסילה הראוי לפרשה זו תוך שלקחתי בחשבון מנגד את רכיב השל"ץ המומלץ אותו אקבל אגב הימנעות מרכיב המאסר המבוקש על ידי המדינה.

### **מכל האמור לעיל הנני דן את הנאשם לעונשים הבאים:**

א. הנאשם יחתום על התחייבות כספית בסך 5,000 ₪ להימנע מביצוע עבירה של נהיגה תחת השפעת אלכוהול או נהיגה בשכרות או סירוב להיבדק בדיקת אלכוהול או נהיגה בזמן פסילה והכל תוך שנתיים מהיום.

ההתחייבות תחתם היום במזכירות בית המשפט. ואם לא יחתום הנאשם כאמור, יאסר למשך 15 יום.

ב. הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק את רישיון הנהיגה לתקופה של 40 חודשים.

פסילתו של הנאשם תימנה מיום 11.4.18 עד לפסל עד לתום ההליכים בפרשה זו.

ג. הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 8 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

ד. הנני גוזר על הנאשם 6 חודשי מאסר אשר ירוצו במידה והנאשם יבצע ויורשע בביצוע עבירה של נהיגה בשכרות (סעיף 62 (2) בפקודת התעבורה), או סירוב לתת דגימה לבדיקת אלכוהול או עבירה של נהיגה בזמן פסילה (סעיף 67 בפקודת התעבורה) והכל תוך 3 שנים מהיום.

ה. הנאשם יהיה תחת צו פיקוח של שירות המבחן למבוגרים למשך שנה מהיום במהלכה ימשיך השתתפותו בקבוצת טיפול של היחידה לנפגעי אלכוהול והימורים בבאר שבע.

בנוסף, במהלך שנה זו יבצע הנאשם 120 שעות לתועלת הציבור **בהתאם לתוכנית של"צ שתוגש לבית**



**המשפט, על ידי שירות המבחן, תוך חודש מהיום.**

בית המשפט רושם לפניו את הסכמת הנאשם לבצע את תוכנית השל"ץ שיעביר שירות המבחן לאישור בית המשפט, ומבהיר לנאשם כי ככל שלא יבצע השל"ץ כנדרש, עשוי בית המשפט להפקיעו ולגזור תחתיו ענישה אחרת.

**עותק מהחלטה זו יועבר לשירות המבחן למבוגרים**

ניתנה היום, ז' אייר תשע"ט, 12 מאי 2019, בנוכחות הצדדים.